

IZLOŽBA "50 GODINA POŽEŠKOG MUZEJA"

Prigodom 50-godišnjice svoga postojanja i rada Muzej Požeške koline u Slav. Požegi priredio je od 18-29. prosinca 1974. godine izložbu pod nazivom "50 godina Požeškog muzeja". Ova kulturno-povijesna izložba pomoću pisanih dokumenata i fotografija prikazala je razvoj ove kulturne ustanove u Slavonskoj Požegi.

U dvije vitrine izložene su fotografije i dokumenti vezani uz život i rad osnivača muzeja Julija Kempfa. Taj zaslužni građanin Požege, povjesničar, književnik, školski nadzornik, gradonačelnik i član raznih kulturnih i dobrovoljnih društava bio je 1903 god. povjerenik Zemaljskog arhiva u Zagrebu, a 1922 god. povjerenik etnografskog odjela Hrvatskog narodnog muzeja u Zagrebu. Bila je izložena i njegova poznata monografija "Požega, zemljopisne bilješke iz okolice i prilozi za povijest slob. i kr. grada Požege i požeške županije" tiskana u Požegi 1910. godine.

Na izložbi se mogao vidjeti i "Statut grad.kult.prosvjetnog odbora za promicanje općih kulturnih potreba slob. i kralj. grada Požege" koji je izdan u "Požeškim novinama" 6. prosinca 1924. godine. Pod toč. 2. ovog Statuta stoji: "Sabiranje, uređivanje i čuvanje kult.-istor. zbirke gradskoga muzeja". Izložena je fotografija I izložbe muzejske građe priređene u Djevojačkoj školi u Požegi 1926. godine i fotografije sa svečanog otvorenja Muzeja 1930. godine. Posjetioci su mogli vidjeti fotodokumentaciju spomenika kulture na požeškom terenu i pročitati utiske poznatih posjetilaca o muzeju (javni, kulturni i politički radnici akad.slik. Ljubo Babić i Željko Hegedušić, književnici Dobriša Cesarić, Dragutin Tadijanović, Ranko Marinčović, Grigor Vitez, dr. Matko Peić, dr. Danica Pinterović, dr. Branka Vikić, dr. Vanda Ekl, dr. Tomislav Jakić, dr. Leon Geršković, Anka Berus i Anica Magašić.)

Muzej je vršio i etnografska istraživanja na terenu, te su bile izložene mnoge fotografije, kao na pr. tipovi kuća u Velikoj, Doljanovcima, Ruševu, Biškupcima, Rasni, Vetovu, zatim snimci staja, ambara, vodenica i proizvodi lončarstva u Novom Selu i Golom Brdu.

Tu su bili prikazani katalozi, pozivnice i plakati povremenih izložbi povijesnog, kulturno-povijesnog, arheološkog, likovnog i pedagoškog karaktera, koje je muzej priredio. Izložen je i "Požeški list" u kojem je tiskan razgovor s akad. slikarima Požežanima Jozom Jandom i Emilom Robertom Tanayem.

Muzej je sudjelovao sa svoja tri eksponata-kamenim romaničkim konzolama iz Rudine na svjetskoj izložbi u Parizu i Sarajevu "Umjetnost na tlu Jugoslavije", a na našoj izložbi smo prikazali pomoću fotografija važnost tog lokaliteta.

U posljednjoj vitrini bili su separati kao rezultati istraživanja iz područja etnologije, povijesti-umjetnosti, povijesti, arheologije i antropologije. (Zdenko Lehner "Proizvodnja pokljuka u Požeškom Novom Selu", dr. Andjale Horvat "Rudine u Požeškoj kotlini - ključni problemi romanike u Slavoniji",

- 2 -

Josip Langhamer "Kronologija crkve sv.Lovre" i "Požeški cehovi"
i Bulat, Sokač-Štimac, Pilaric, dr. Kallay "Rimska nekropola na
Treštanovačkoj gradini kod Tekića".

Dubravka Sokač-Štimac

MUZEJSKE ZBIRKE POD KLJUČEM

Bez pomoći zajednice Muzej u Buzetu i dalje će ostati nepristupačan javnosti

Buzet je slikovit. Buzeština također. O životu i prošlosti toga kraja i njegovih stanovnika posjetiocima, pa i mladim generacijama, najviše bi po zamisli trebala kazivati Muzejska zbirka smještena u starom gradu. Zbog toga je upravo u glavnoj muzejskoj zgradbi, koja je upravo adaptirana, zamišljeno uređenje nekoliko postava (sa starim nadgrobnim spomenicima, nalazima iz srednjeg vijeka, arheološkim odjelom i prikazom narodnooslobodilačke borbe). Uz etnografske izloške predviđeno je i organiziranje tematskih izložaba u posebno uređenoj galeriji.

Dio poslova već je obavljen, ponajviše zahvaljujući pomoći Arheološkog muzeja Istre koji je za opremu postava iz preistorije i srednjeg vijeka dao oko 30.000 dinara. Ostalo uglavnom treba da se uradi.

- Muzejska zbirka djeluje od 1962. godine, ali je uređenje prostora počelo preklani. Adaptacija glavne muzejske zgrade stajala je 560.000 dinara, od čega je Fond za unapređenje kulturnih djelatnosti SRH dao 309.000. Tko će ostalu razliku namiriti neizvjesno je, ali za sada je sigurno samo to da su nas izvođači utužili i da nas svaki dan opsjedaju. Tražili su od Republičkog fonda da nam razliku osiguranja u ovoj godini. Taj zahtjev je odbijen. Općina nam neće moći pomoći, jer se godišnje za kulturne potrebe jedva nakupi oko 100.000 dinara, a pred nama je usto briga o uređenju još devet izložbenih prostora u kojima su smještene stare radionice - kaže etnolog Marija Ugrin, koja je jedini radnik Muzejske zbirke, pa na taj način zadužena i za sve moguće poslove.

Upravo u želji da se slikovito predoče značajniji vidovi privredivanja Buzeštine u prošlosti sakupljena je opsežna građa i tako je nastalo devet izložaba pučkih radionica. Riječ je o kovačnici, češljarskoj radionici, tkaonicama, proizvodnji glinenog posuđa, kućnih alatki, pučkoj pekarni i tako redom. Za sada svaka od tih radionica smještena je u nekoj od ruševnih kućica ili prostorija i sve su do konačnog uređenja zatvorene! Otkud smoći novac za sve te potrebe? Zna se sigurno da će Muzejska zbirka uputiti zahtjev općinskoj Zajednici za kulturu i Skupštini općine radi namirenja po 80.000 dinara za redovne potrebe. Od Republičkog fonda očekuje se namirenje duga za uređenje muzejske zgrade i još 70.000 dinara za nastavak adaptacionih poslova.